

ДГ с ЯГ „ Осми март “ гр.Съединение

Община Съединение; гр.Съединение; с административен адрес на
пл.“Съединение“ №4 и адрес на филиал ул.“Хан Крум“ №3а
тел.0887472875; e:mail: info-1600131@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Елена Кабашка

Директор ДГ с ЯГ „Осми март“

Програмна система на ДГ с ЯГ „ Осми март “ за учебната 2026 / 2027 година

**Настоящата Програмна система е приета с решение на ПС,
с Протокол № 1 / 15.09.2026 г.
и е утвърдена със Заповед № РД-10-02 / 15.09.2026 г.**

I. ОСНОВАНИЕ, СЪЩНОСТ

На основание чл.29 от Наредба 5 / 03.06.2016г., глава 3, раздел Първи, Детската градина изработва като част от своята Стратегия и прилага ПРОГРАМНА СИСТЕМА, която приема с решение на Педагогически съвет.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищно образование – прилагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Подцели:

- Осигуряване на равни шансове/равнопоставеност/ на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;
- Отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- Развитие на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- Формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблема;
- Формиране на умения за работа в екип/група/;
- Разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- Формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности на педагогическо взаимодействие;
- Формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;
- Постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;
- Функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;
- Съчетаване на практическа и умствена дейност;
- Оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;
- Формиране на динамична система от представи, умения и отношения;

- Гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището.

Очаквани резултати при реализирането на програмната система:

- Постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- Личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- Компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- Конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
- Ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитаване, социализация и обучение на децата;
- Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Програмната система създава условия за придобиването на компетентностите по седемте образователни направления от всяко дете, отчита спецификата на детската градина, съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

II. СТРУКТУРА

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Водещи подходи, които педагогическите специалисти от ДГ с ЯГ „Осми март“ ще прилагат в своята работа и които ще бъдат ключови за постигане на глобалната цел на Стратегията са следните:

- **Индивидуален подход** към детската личност – създаване на условия всяко дете да действа индивидуално, да има свободен избор в дейностите, неограничени възможности за всяка ситуация с оглед цялостното му развитие.
- **Конструктивизъм** – създаване на условия детето активно да моделира своето разбиране или значение, чрез взаимодействие в различни дейности. Да предоставяме възможности за изява на децата, да ги подкрепяме, насърчаваме, улесняваме и тестваме в реални условия, да поддържаме интереса и мотивацията им. Да учи конструктивно едно дете означава да учи активно, да решава проблеми, да пренася/трансферира/ наученото в реални условия, да решава различни казуси, проблемни задачи, да повишава своята самостоятелност и критично мислене. При този подход детето е ситуирано в центъра на онова, което правим в групата, в противовес на традициите и догмите, то е **АКТИВНО** действащ субект и личност

в процеса на учене чрез игра. Конструктивизмът е „учене чрез участие“.

- **Включване на семейството** – като партньор на институцията във всички дейности и по различни начини и форми.
- **Креативност и успеваемост**

2.Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.). Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група в училище.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- основна
- допълнителна

Основни форми на педагогическо взаимодействие през учебната година.

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година, в рамките на 12 месеца разпределени ,както следва:

- учебно време, което е между 15 септември и 31 май;
- неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

Педагогическа ситуация – основна форма на педагогическо взаимодействие.

Същност на ситуация – педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата. Ситуацията се използва при реализиране на образователните направления:

български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

Разпределение на педагогическите ситуации - Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Седмичен хорариум на педагогическите ситуации – общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на седемте компетентности е:

- за първа възрастова група – 11
- за втора възрастова група – 13
- за трета възрастова група – 15
- за четвърта възрастова група – 17

/ Приложение №1 /

Времетраене на ситуацията – Продължителността на една педагогическа ситуация варира, в зависимост от възрастта на децата варира:

- от 15 до 20 минути - за първа възрастова група
- от 15 до 20 минути - за втора възрастова група
- от 20 до 30 минути - за трета възрастова група
- от 20 до 30 минути - за четвърта възрастова група

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие през учебната година.

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми:

- Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време:

- Самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 15 септември до 30 май на съответната година.

Тези допълнителни форми се прилагат в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време:

- Самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

Тези допълнителни форми се прилагат в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Брой педагогически ситуации седмично по възрастови групи и образователни направления съгласно Наредба №5 /03.06.2016г-за предучилищно образование.

Образователно направление		I група /15-20 минути/		II група /15-20 минути/		III група ПГ/5/ /20-30 минути/		IV група ПГ/6/ /20-30 минути/	
		Миним брой педагог ситуации	Макс. брой педагог. Ситуации +2/5бр.	Миним брой педагог ситуации	Макс. брой педагог ситуации +2/5бр.	Миним брой педагог. ситуации	Макс. брой педагог ситуации +2/5бр.	Миним. брой педагог. ситуации	Макс. брой педагог. Ситуации +2/5бр.
1	Български език и литература	1		2		2	1	3	1
2	Математика	1		1	1	2		3	
3	Околен свят	1		2		2	1	2	1
4	Изобразително изкуство	2		2		2		2	
5	Музика	2		2		2		2	
6	Конструирани и технологии	1		1		2		2	
7	Физическа култура	3		3		3		3	
	Общо	11		13	14	15	17	17	19
Целодневна организация		11		14		17		19	

Педагогическите ситуации се организират само в учебно време от 15.09 до 31.05. и осигуряват постигането на компетентностите по чл. 28 ал.2 от Наредба № 5 за предучилищно то образование на МОН / ДВ бр.46 /17.06.2016 в сила от 1.08.2016 год.

**Седмично разпределение на формите на педагогическо
взаимодействие за учебната
2024 / 2025 г.**

Яслена А група и Яслена Б група- 0-3 годишни

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Физическа култура	Игрова култура	Изобразително изкуство	Музика

Iа и Iб група – 3-4 годишни- 11 педаг.ситуации

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Математика	Физическа култура	Изобразителн о изкуство
	Физическа култура			
Музика	Изобразителн о изкуство	Музика	Конструирани е и технологии	Физическа култура

IIа и IIб група- 4-5годишни- 14 педаг.ситуации

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Околен свят	Български език и литература	Физическа култура
Математика	Изобразително изкуство	Математика	Изобразително изкуство	
Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Конструирани и технологии

IIIa и IIIб група- 5-6 годишни - 17 педагог.ситуации

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Околен свят	Български език и литература	Околен свят
Математика	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	Математика	Български език и литература
Изобразително изкуство				Конструиране и технологии
Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура

IVa и IVб групи- 6-7 годишни- 19 педагог.ситуации

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Математика	Български език и литература	Математика	Околен свят
Музика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство
Околен свят	Физическа култура	Математика	Български език и литература	
Физическа култура	Околен свят	Български език и литература	Физическа култура	Музика

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипа в детската градина), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие. Смятаме, че е необходимо в програмната система на детската градина да се отдели темата за приобщаването на детето в нейния по-широк контекст. В съвременния живот темата за приобщаване се превърна в универсална и общочовешка, решаването на която е мяра за хуманизъм и етика на дадено общество. Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да бъде разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна. Ако погледнем нашето общество, то е съчетание от многообразие, не е моделирано, така, че да изолира различията. Не живеем на улици, по които се разхождат хора с един и същ пол, цвят на кожата, или език. Затова и нашето разбиране по тази тема, представено в програмната система, е базирано върху уважение на различията и отхвърляне на предразсъдъците.

Необходима е подкрепа на родителите, за да знаят как да говорят с детето си за различията. Какъв език да използват? При такива ситуации в детската градина, могат да се поканят специалисти от подпомагащи професии (психолози, специални педагози, ресурсни учители, логопеди, социални работници и др.). В процеса на приобщаване и преодоляване на затрудненията на детето е необходимо по-ранно навременно и пълноценно сътрудничество между родителите и съответните специалисти. Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите а детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н. __
- на ниво детската градина – във форма на Настоятелство, Обществен съвет.
- Индивидуални форми на сътрудничество

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

1. Индивидуални форми на сътрудничество

• Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

Кога се провеждат?

По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата (сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за дейността на ДГ, а осигурява защитеност на децата в групата.

Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. по време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Видове разговори:

Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

*Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.

* Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

* Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

• **Индивидуална консултация :**

* По инициатива на учителя - Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказе варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

* По инициатива на родителя - Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

• **Други индивидуални форми: Видове съобщения**

* Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;

* Писмените съобщения днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, през сайта на ДГ.

Кога се използват?

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения. За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

2. Групови форми на сътрудничество с родителите:

• **Родителската среща** – традиционната и най-популярна групова форма Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която се представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи” и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

- адаптация на детето в детската група;
- правила в детската група (първа възрастова група);
- специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи;
- детските приятелства; готовността на детето за живота в училище; готовност за учене – за подготвителна група.

• **Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа**

Защо е необходима група и за родителя?

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност, когато не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

• **Тренинг с родители**

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).

Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят” традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

3. Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. **Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.** Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най-

често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

4. Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие, новини от живота в детската градина, продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- * Сайт на детската градина ;
- * Информационни табла за родителя
- * Фейсбук на групата

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

- * Електронно/хартено портфолио на всяко дете;
- * Портфолио на учителите в групата

Дневен режим за учебната 2026 / 2027 година

за периода от 15.09.2026г. до 31.05.2027 г.

Прием	7:00 – 8:20	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
Гимнастика	8:20 – 8:40	Подвижни и музикално – подвижни игри.
Закуска	8:40 – 9:10	Формиране култура на хранене.
Педагогически ситуации	9:10 – 10:00	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми
Подкрепителна закуска плод	10:00 – 10:30	Изграждане на навици за култура на хранене.
Игри по ателиета	10:30 – 11:45	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
Подготовка за обяд	11:45– 12:00	Формиране на лична хигиена
Обяд	12:00 – 12:30	Формиране култура на хранене.
Подготовка за сън	12:30 – 13:00	Възстановителен релаксиращ момент.
Следобеден сън	13:00 – 15:00	Възстановителен релаксиращ момент.
Следобедна закуска	15:20 – 15:40	Изграждане на навици за култура на хранене.
Педагогически ситуации	15:40 – 16:20	Регламентирани и свободни избираеми дейности на детето
Игри по ателиета	16:40 – 19:00	Функционално делово партниране на учител – дете – родител

Дневен режим

за учебната 2026 / 2027 година

за периода от 31.05.2027 г. до 14.09.2027 г.

Прием	7:00 – 8:20	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
Гимнастика	8:20 – 8:40	Подвижни и музикално – подвижни игри.
Закуска	8:40 – 9:10	Формиране култура на хранене.
Игри по ателиета	9:10 – 10:00	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми
Подкрепителна закуска плод	10:00 – 10:30	Изграждане на навици за култура на хранене.
Игри по ателиета	10:30 – 11:30	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
Подготовка за обяд	11:30 – 12:00	Формиране на лична хигиена
Обяд	12:00 – 12:30	Формиране култура на хранене.
Подготовка за сън	12:30 – 13:00	Възстановителен релаксиращ момент.
Следобеден сън	13:00 – 15:00	Възстановителен релаксиращ момент.
Следобедна закуска	15:20 – 15:40	Изграждане на навици за култура на хранене.
Игри по ателиета	15:40 – 19:00	Регламентирани и свободни избираеми дейности на детето
		Функционално делово партниране на учител – дете – родител